

U 12/2026 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston ympäristöalaa koskevien asetusten ja direktiivien muuttamiseksi Euroopan yritysten kilpailukyvyn parantamiseksi (Omnibus VIII -ehdotukset)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 10 päivänä joulukuuta 2025 antamat säädösehdotukset asetusten (EU) 2023/1542, (EU) 2024/1244 ja (EU) 2025/40 sekä direktiivien 2008/98/EY, 2012/19/EU, (EU) 2019/904, 2007/2/EY, 2010/75/EU, (EU) 2015/2193 ja (EU) 2024/1785 muuttamiseksi ja ehdotuksista laadittu muistio.

Helsingissä 12.2.2026

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

Ympäristöneuvos Jaakko Kuisma

**EHDOTUS YMPÄRISTÖALAA KOSKEVASTA LAINSÄÄDÄNTÖPAKETISTA
(YMPÄRISTÖ-OMNIBUS)****1 Tausta**

Yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi komissio antoi 10.12.2025 ns. ympäristö-Omnibuspaketin, joka sisältää seuraavat kuusi lainsäädäntöehdotusta ja tiedonannon (Omnibus VIII -ehdotukset):

– ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi akkuja ja paristoja ja jäteakkuja ja -jäteparistoja koskevassa asetuksessa ja päästöportaaliasetuksessa (COM (2025) 981 final);

– ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä akkujen ja paristojen ja jäteakkujen ja -paristojen sekä pakkaus- ja pakkausjätteiden laajennetussa tuottajavastuussa (COM (2025) 982 final);

– ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä jätteen, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ja kertakäyttöisen muovijätteen laajennetussa tuottajavastuussa (COM(2025) 983 final).

– ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaatimusten yksinkertaistamiseksi paikkatietoinfrastruktuurin perustamista koskevassa INSPIRE-direktiivissä (COM(2025) 985 final).

– ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi jätepuitedirektiivissä, teollisuuspäästödirektiivissä ja sen muutosdirektiivissä sekä keskisuuria polttolaitoksia koskevaa direktiivissä (COM(2025) 986 final).

– ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ympäristöarviointien nopeuttamisesta (COM(2025) 984 final);

– komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kestävän kilpailukyvyn yksinkertaistamisesta (COM(2025) 980 final).

Tässä U-kirjelmässä käsitellään Omnibus VIII-ehdotuksesta viisi ensimmäistä ehdotusta, joissa poistetaan tai muuten muutetaan nykylainsäädännön vaatimuksia. Komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ympäristöarviointien nopeuttamisesta (COM(2025) 984 final) ja Omnibus VIII paketin yhteydessä annetusta tiedonannosta (COM(2025) 980 final) on laadittu erillinen U-kirjelmä.

Ehdotusten taustalla on kilpailukykykompassi (COM(2025) 30 final, E-kirje E 8/2025 vp), jossa tavoitteena on yksinkertaistaa lainsäädäntöä Euroopan yritysten kilpailukykyyn parantamiseksi. Lisäksi komissio on tiukentanut tavoitteitaan vähentää yritysten (yhdessä viranomaisten kanssa) hallinnollisia kustannuksia 25 prosenttia ja pienten ja keskisuurten yritysten 35 prosenttia (COM(2025) 47 final, E-kirje E 23/2025 vp). Omnibus-pakettiin sisältyvien ehdotusten sisältö on komission käynnissä olevan ympäristöalan arvioinnin, eli niin sanotun stressitestauksen ensimmäinen tulos, ja se perustuu laajaan vuoropuheluun eri toimijoiden kanssa.

Teollisuuspäästädirektiivissä (2010/75/EU) säädetään teollisuuslaitosten ja eläinsuojien ympäristölupamenettelyn ja ympäristönsuojelun EU-tason vähimmäisvaatimuksista. Direktiivin soveltamisalassa olevien laitosten päästöjen sääntely ja muut vaatimukset perustuvat toimialakohtaisiin parhaan käytettävissä olevan tekniikan (BAT) määrittelyihin ja päätelmiin. Teollisuuspäästädirektiivi sisältää lisäksi tiettyjä toimialoja (suuret polttolaitokset, jätteenpoltto- ja jätteen rinnakkaispolttolaitokset, orgaanisia liuottimia käyttävät laitokset, titaanidioksidia tuottavat laitokset sekä eläinsuojat) koskevat ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset. Direktiiviä päivitettiin vuonna 2024 ((EU) 2024/1785, jäljempänä muutosdirektiivi). Direktiivin soveltamisalan piirissä on Suomessa noin 1 000 teollisuuslaitosta ja eläinsuojaa. Keskisuuria polttolaitoksia koskeva direktiivi ((EU) 2015/2193) asettaa ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset polttoaineteholtaan 1-50 megawatin polttolaitoksille. Direktiivin soveltamisalaan kuuluu Suomessa noin 2 000 polttolaitosta. Päästöportaaliasetuksessa ((EU) 2024/1244) säädetään EU-tason vähimmäisvaatimuksista teollisuuslaitosten, eläinsuojien ja kalankasvatuslaitosten osalta. Asetuksen soveltamisalaan kuuluu Suomessa teollisuuspäästädirektiivin soveltamisalassa olevat laitokset, suurimmat keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiivin laitokset sekä asetuksen mukaiset muut laitokset.

Akkuasetuksella ((EU) 2023/1542) säännellään akkujen ja paristojen koko elinkaarta suunnittelusta ja tuotannosta kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön. Akkuasetuksen tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa sekä kiertotaloutta ja samalla ehkäistä ja vähentää akkujen ja paristojen haitallisia ympäristövaikutuksia. Akkuilla ja paristoilla on laajennettu tuottajavastuu eli akkujen ja paristojen tuottajat vastaavat niiden jätehuollosta. Asetuksen soveltaminen alkoi 18.2.2024, mutta asetus sisältää useita siirtymäaikoja, viimeisten vaatimusten tullessa voimaan komission valmistelemien delegoitujen tai täytäntöönpanosäädösten aikataulusta riippuen 18.8.2033 tai tämän jälkeen.

Jätepuitedirektiivin (2008/98/EY) tavoitteena on luoda yhtenäinen oikeudellinen kehys jätteiden käsittelylle EU:ssa. Direktiiviin tarkoitus on suojella ympäristöä ja ihmisten terveyttä sekä edistää kestävästä resurssien käyttöä ehkäisemällä jätteen syntyä ja tehostamalla kierrätystä. Direktiivissä annetaan myös tuottajavastuujärjestelmien yleiset vähimmäisvaatimukset. Laajennettu tuottajavastuu tarkoittaa tietyn tuotteen tuottajan vastuuta kantaa vähintään käytöstä poistetun tuotteen jätehuollon kustannukset. Direktiiviä on uudistettu moneen otteeseen. Vuoden 2025 uudistuksessa tekstiilit ja jalkineet asetettiin laajennetun tuottajavastuun piiriin. Tuoteryhmittäisiä erillissäädöksiä on annettu pakkauksista, sähkö- ja elektroniikkalaitteista, akuista ja paristoista, tietyistä muovituotteista sekä ajoneuvoista (romuajoneuvodirektiiviä muutetaan parhaillaan tavallisessa lainsäätämisyksessä).

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen ((EU) 2025/40) tavoitteena on vähentää pakkauksista ja pakkausjätteistä aiheutuvia ympäristövaikutuksia sekä edistää pakkausten ja pakkausjätteiden kierrätystä, uudelleenkäyttöä ja hyödyntämistä. Pakkauksia koskee laajennettu tuottajavastuu. Pakkaus- ja pakkausjäteasetus tuli voimaan 11.2.2025 ja sitä sovelletaan 12.8.2026 alkaen, mutta tiettyihin vaatimuksiin on pidempää siirtymäaikoja.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetussa direktiivissä (jäljempänä SER-direktiivi) (2012/19/EY) säädetään toimenpiteistä, joilla suojellaan ympäristöä ja ihmisten terveyttä vähentämällä sähkö- ja elektroniikkalaitteista peräisin olevan jätteen syntymisen ja jätehuollon aiheuttamia haittavaikutuksia edistämällä kierrätystä ja uusiokäyttöä sekä palauttamalla arvokkaat materiaalit kiertoon. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajat ovat vastuussa laitteiden jätehuollosta. 2024 voimaan tulleella SER-direktiivin muutoksella selkeytettiin tuottajan kustannusvastuuta erityisesti aurinkosähköpaneelien osalta.

Tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annetun direktiivin (jäljempänä SUP-direktiivi) ((EU) 2019/904) tavoitteena on vähentää tiettyjen kertakäyttöisten muovituotteiden ympäristövaikutuksia, erityisesti meriympäristössä sekä edistää kiertotaloutta ja kestävä kehitystä. Tuotekiellojen ja -vaatimusten lisäksi laajennettua tuottajavastuuta sovelletaan tiettyihin kertakäyttöisiin muovituotteisiin ja muovina sisältäviin kalastusvälineisiin. SUP-direktiivin soveltaminen alkoi 3.7.2021, mutta joillekin vaatimuksille on ollut pidempiä siirtymäaikoja.

EU:n tuottajavastuuta koskeva lainsäädäntö edellyttää, että tuottaja, joka on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, kuin missä se saattaa tuotteita (pakkaukset, paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, tekstiilituotteet ja tietyt muovituotteet) ensimmäistä kertaa saataville suoraan loppukäyttäjälle (kuten etämyynnillä), on nimettävä kyseiseen jäsenvaltioon valtuutettu edustaja. Valtuutettu edustaja vastaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajan tuottajavastuuvuorojen hoitamisesta. Lisäksi jäsenvaltiot voivat edellyttää vastaavaa velvoitetta nimetä valtuutettu edustaja kolmansiin maihin sijoittautuneelle tuottajalle tekstiilituotteiden ja pakkausten osalta. Akkuasetus edellyttää valtuutetun edustajan nimeämistä kolmansiin maihin sijoittautuneilta tuottajilta.

INSPIRE-direktiivin ((EU) 2007/2) tavoitteena on säädellä ympäristöpolitiikkoja ja ympäristöön mahdollisesti vaikuttavia politiikkoja tai toimintoja tukevan Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin perustamista, perustuen jäsenvaltioiden perustamiin ja ylläpitämiin paikkatietoinfrastruktuureihin. Tavoitteena on varmistaa, että direktiivin soveltamisalaan kuuluvat hajanaiset ja epäyhteentoimivat paikkatietoaineistot ja -palvelut olisivat yhteensopivia ja helposti saatavilla viranomaisille, yrityksille ja kansalaisille. Direktiivin nojalla on annettu toimeenpanosäädöksiä, jotka ovat yksityiskohtaisia teknisiä ohjeita. Direktiivi ei edellytä uuden tiedon keräämistä, vaan olemassa olevan kuvaamista ja jakelua määrätyin periaattein. Toimeenpanoa on tehty noin 15 vuotta ja toimeenpanosäädösten vaatimusten toteuttaminen on koettu haasteelliseksi ja raskaaksi. Vuonna 2022 komissio julkaisi INSPIRE-direktiivin arviointiraportin, jossa todettiin, että direktiivi on edelleen merkityksellinen ympäristötietojen jakamisen esteiden poistamisessa, mutta arvioinnissa ilmeni myös, että sääntelyä voitaisiin tehostaa ja modernisoida. Vuosien 2024–2025 aikana oli käynnissä komission GreenData4All-aloite, jonka tavoitteena oli toteuttaa Euroopan vihreää ja digitaalista siirtymää päivittämällä EU:n sääntöjä, jotka koskevat paikka- ja ympäristötiedon julkista saatavuutta. Aloite kohdistui nimenomaan INSPIRE-direktiivin arviointiin, jonka pohjalta nyt käsitellyssä oleva muutosehdotus on laadittu.

2 Ehdotuksen tavoite

Ehdotusten tavoitteena on yksinkertaistaa sääntelyä ja vähentää tarpeetonta hallinnollista taakkaa useassa ympäristöalan säännöksissä. Komissio pyrkii Omnibus VIII -lainsäädäntöpaketillaan helpottamaan olemassa olevan ympäristölainsäädännön toimeenpanoa ja ympäristötavoitteiden saavuttamista. Ehdotetuilla toimenpiteillä pyritään myös tukemaan EU:n sisämarkkinoita ja kilpailukykyä.

3 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

3.1 Teollisuuspäästödirektiiviä, keskisuurten polttolaitosten direktiiviä ja päästöportaaliasetusta koskevat muutokset

Teollisuuspäästödirektiiviä koskevat muutokset (COM(2025) 986 final)

Teollisuuspäästödirektiivistä ehdotetaan poistettavaksi tiettyjä vaatimuksia, jotka on lisätty siihen muutosdirektiivissä. Teollisuuslaitoksia koskeva 27 d artikla siirtymäsuunnitelman laatimisesta kaudella 2030–2050 kestävä, puhtaan, kiertotalouteen perustuvan, resurssitehokkaan ja ilmastoneutraalin talouden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä poistettaisiin. Samalla poistettaisiin muissa artikloissa olevat viittaukset siirtymäsuunnitelmaan sekä siirtymäsuunnitelman sisältöä koskeva komissiolle annettu toimivalta antaa delegoitu säädös.

Muutosdirektiivin 14 a artiklassa teollisuuslaitoksille lisättyä vaatimusta ympäristöjärjestelmän käyttöönottamiseksi yksinkertaistettaisiin monilta osin. Ympäristöjärjestelmä olisi mahdollista laatia yritystasolla laitostason sijaan. Vaatimus kemikaali-inventaarion sisällyttämisestä ympäristöjärjestelmään poistettaisiin. Vaatimus ympäristöjärjestelmän yhteenvetotietojen julkaisusta Internetissä säilytettäisiin, mutta komission velvoite julkaista täytäntöönpanopäätös julkaistavien tietojen yhteisestä muodosta poistettaisiin. Vaatimus ympäristöjärjestelmän ulkoisesta auditoinnista poistettaisiin. Ympäristöjärjestelmän käyttöönotolle annettaisiin kolme vuotta lisää aikaa 1.7.2030 asti. Tämä pidennetty aikataulu ei kuitenkaan koskisi siirtymäsäännöksissä (82 artikla) mainittuja laitoksia.

Komissiolle siirrettyä säädösvaltaa koskevaan 76 artiklaan tehtäisiin edellä mainittujen poistojen mukaiset muutokset, mutta ei esitetä muita muutoksia. Muutosdirektiivin 3 artiklan siirtymäsäännökset poistettaisiin ja siirrettäisiin pääosin saman sisältöisenä teollisuuspäästödirektiivin nykyisten siirtymäsäännösten jälkeen 82 artiklaan. Jäsenmaiden tulisi laittaa nyt ehdotetut muutokset täytäntöön 24 kuukauden kuluessa niiden voimaantulossa.

Teollisuuspäästödirektiivin liitettä I koskien direktiivin soveltamisalassa olevia teollisuuslaitoksia muutettaisiin niin, että raudan ja teräksen tuotannon soveltamisalan määrittely olisi yhtenevä päästökauppadirektiivin (2003/87/EY) kanssa. Eläinsuojia soveltamisalaa koskevaa liitettä Ia ehdotetaan muutettavaksi niin, että luonnonmukaista kasvatustoimintaa harjoittavat siipikarjatilat rajattaisiin soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi ehdotetaan muutosta, jossa emakosta vierottamattomia porsaita ei otettaisi huomioon eläinyksikkölaskennassa.

Teollisuuspäästödirektiivin liitettä V koskien suurten polttolaitosten teknisiä määräyksiä täydennettäisiin säännöksillä päästöraja-arvojen noudattamisesta tilanteissa, joissa poltetaan vetyä tai joissa poltetaan polttoaineita korkeahappisissa olosuhteissa.

Päästöportaaliasetusta koskevat muutokset (COM (2025) 981 final)

Päästöportaaliasetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläinsuojilta ja kalankasvattamoilta poistettaisiin velvollisuus raportoida veden, energian ja raaka-aineiden käytöstä. Lisäksi jäsenvaltiot voivat päättää, että ne määrittelevät eläinsuojien ja kalankasvattamoiden toiminnanharjoittajien puolesta tiedot liitteen II epäpuhtauksien päästöistä ilmaan, veteen ja maaperään. Jäsenvaltiot voisivat myös päättää vapauttaa eläinsuojien ja kalankasvattamoiden toiminnanharjoittajat jäte-, jätevesi-, tuotantomäärä-, käyntiaika-, lainsäädäntö- ja

laitosaluetietojen raportointivelvollisuudesta, mikäli kyseiset tiedot voidaan jäsenvaltioissa hankkia muilla keinoin asetuksen velvoitteiden täyttämiseksi.

Keskisuurten polttolaitosten direktiiviä koskevat muutokset (COM(2025)986 final)

Keskisuurten polttolaitosten direktiivin liitettä II päästöraja-arvoista täydennettäisiin säännöksillä päästöraja-arvojen noudattamisesta tilanteissa, joissa poltetaan vetyä tai joissa poltetaan polttoaineita korkeahappisissa olosuhteissa. Direktiivin liitettä III päästöjen tarkkailusta muutettaisiin lieventämällä vaadittua päästömittaustiheyttä yli 20 megawatin vähän käyvillä polttomootoreilla, jotka täyttävät niille asetuksessa (EU) 2016/1628 säädetyt päästövaatimukset.

3.2 Akkuasetusta yksistään koskevat ehdotukset

Komission ehdotuksella COM(2025) 981 final ehdotetaan muutettavaksi EU:n akkuja ja paristoja sekä jäteakkuja ja -paristoja koskevan asetuksen (akkuasetuksen) joitakin yksityiskohtia.

Tuottajan määritelmää (3 artiklan 1 kohdan 47 alakohdan d-kohta) ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että tuottajaksi katsotaan myyntitekniikasta riippumatta myyjä, joka myy akkuja ja/tai paristoja suoraan loppukäyttäjälle jäsenvaltiossa, ja joka on sijoittunut toiseen jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan. Määritelmä kattaa edelleen myös etäsopimukset, mutta ei rajoitu niihin.

Määritelmiin ehdotetaan lisättäväksi uusi määritelmä (3 artikla 1 kohdan 69 alakohta) erityistä huolta aiheuttavasta aineesta, joka tarkoittaisi Euroopan kemikaalisäädöksen REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 57 artiklan mukaiset kriteerit täyttäviä erityistä huolta aiheuttavia aineita, jotka olisi tunnistettu saman asetuksen 59(1) artiklan mukaisessa menettelyssä tai mitä tahansa muuta ainetta, joka täyttää REACH-asetuksen 57 artiklan kriteerit ja jolle on annettu yhdenmukainen luokitus ja merkinnät (CLP-asetus (EY) N:o 1272/2008 liite VI). Sama määritelmä täsmennettäisiin akkuasetuksen liitteen VI A-osan kohtaan 8 koskien akkujen merkinnöissä annettavia tietoja.

11 artiklan 5 kohdan vaatimusta kevyiden liikkumisvälineiden akun irrotettavuudesta ja vaihdettavuudesta ehdotetaan muutettavaksi niin, että kevyiden liikkumisvälineiden akkujen pitäisi olla riippumattomien ammattilaisten irrotettavissa ja vaihdettavissa akkumoduulitasolla akkukennotason sijasta. Täsmennys tehdään turvallisuussyistä, sillä viallisten akkukennojen vaihtamiseen liittyy turvallisuushuolia.

76 artiklan 4 kohdan komission velvollisuus laatia raportti jäsenmaiden akkujätehuoltoa koskevista tiedoista ehdotetaan poistettavaksi.

3.3 Tuottajavastuun valtuutetun edustajan nimeämisvelvollisuutta koskevat ehdotukset (jätepuitedirektiivi, sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskeva direktiivi, tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä annettu direktiivi, akkuasetus ja pakkaus- ja pakkausjäteasetus)

Komission ehdotuksilla COM(2025) 982 final ja COM(2025) 983 final ehdotetaan muutettavaksi valtuutettua edustajaa koskevia säännöksiä seuraavissa säännöksissä:

– jätepuitedirektiivi 2008/98/EY 22a artikla 3 kohta

– sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettu direktiivi (SER) 2012/19/EY 17 artikla 2 kohta

– tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annettu direktiivi (SUP) (EU) 2019/904 8 artikla 7 kohta

– akuista ja paristoista ja jäteakuista ja -paristoista annettu asetus (EU) 2023/1542 56 artikla 3 kohta

– pakkauksista ja pakkausjätteistä annettu asetus (EU) 2025/40 45 artikla 3 kohta

Ehdotetuilla valtuutetun edustajan nimeämistä koskevilla direktiivi- ja asetusmuutoksilla pyritään vähentämään yhteen unionin jäsenvaltioon sijoittautuneille tuottajille, jotka myyvät tuotteitaan muissa jäsenvaltioissa suoraan loppukäyttäjille (etämyyjä), aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, joka liittyy valtuutetun edustajan nimeämisvelvoitteeseen.

Ehdotuksen mukaan edellä mainituissa säädöksissä säädetty toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen etämyyjän velvollisuus nimetä valtuutettu edustaja siinä jäsenvaltiossa, johon myyvät tuotteitaan keskeytettäisiin vuoden 2035 alkuun asti.

Jäsenvaltiot voisivat edellyttää valtuutetun edustajan nimeämistä kirjallisella valtuutuksella kolmansiin maihin sijoittautuneilta etämyyjiltä tekstiilituotteiden ja pakkausten osalta tai varmistaa vaihtoehtoisin keinoin kolmansiin maihin sijoittautuneiden tuottajien jäljitettävyyden ja tuottajavastuuvetojen täytäntöönpano.

Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin edellytettävä valtuutetun edustajan nimeämistä kirjallisella valtuutuksella kolmansiin maihin sijoittautuneilta akkujen etämyyjiltä, tai vaihtoehtoisesti varmistettava vaihtoisin keinoin kolmansiin maihin sijoittautuneiden tuottajien jäljitettävyyden ja tuottajavastuuvetojen täytäntöönpano.

3.4 Jätepuitedirektiiviä yksistään koskevat ehdotukset

Komission ehdotuksella COM(2025) 986 final ehdotetaan muutettavaksi jätepuitedirektiivin (2008/98/EY) joitakin yksityiskohtia.

Vaativuudesta tuottajan raportoinnista valvontaviranomaiselle (8a artikla 1 kohdan c alakohta) ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi jäsenmaissa raportointitiheyden suhteen. Raportointia tulisi vaatia enintään kerran 12 kuukauden välein.

Vaativuudesta esineen toimittajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot esineen sisältämästä erityistä huolta aiheuttavasta aineesta Euroopan kemikaaliviraston SCIP-rekisteriin ehdotetaan lakkautettavaksi direktiivissä määriteltävän ajankohdan jälkeen (9 artikla 1 kohdan (i) alakohta). Samasta ajankohdasta ehdotetaan lakkautettavaksi myös kemikaaliviraston velvollisuus SCIP-rekisterin ylläpitoon, mutta kemikaaliviraston tulisi säilyttää rekisteriin toimitetut tiedot (9 artikla 2 kohta).

Vaativuudesta komission velvollisuudesta vahvistaa indikaattoreita jätteen synnyn ehkäisytöiden mittaamiseksi ehdotetaan poistettavaksi (9 artikla 7 kohta).

Vaativuudesta komission velvollisuudesta tehdä ja julkaista arvioita jäsenmaiden raportointien tietojen pohjalta ehdotetaan yksinkertaistettavaksi (37 artikla 6 kohta).

3.5 INSPIRE-direktiiviä koskevat ehdotukset

Komission ehdotuksessa (COM(2025) 985 final) poistettaisiin ja muokattaisiin merkittävästi INSPIRE-direktiivin artikloja. Ehdotuksessa poistettaisiin teknisesti vanhentuneet ja muun EU-datasääntelyn kanssa rinnakkaiset tai päällekkäiset sekä nimenomaan paikkatietomutoista tietoa ja palveluita koskevia velvoitteita asettavat artiklat, yksityiskohtaiset tekniset verkkopalvelu- ja yhteentoimivuusvaatimukset ja niiden täytäntöönpanosäädökset. Myös komission velvoite ylläpitää erillistä INSPIRE-paikkatietopalvelua poistettaisiin, ja jatkossa soveltamisalaan kuuluvien paikka- ja ympäristötietojen löydettävyys yhdistettäisiin EU:n keskitettyyn avoimen tiedon tietopalveluun (data.europa.eu) avoimen datan direktiivin (2019/1024/EY) kautta. Hallinnollisen taakan vähentämiseksi poistettaisiin direktiivissä säädetyt raportointivaatimukset ja jatkossa jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle raportti toimenpiteistä, joita on pantu täytäntöön arvokkaiden tietoaaineistojen täytäntöönpanoasetuksen (2023/138) mukaisesti.

Jäljelle jäisi direktiivin soveltamisalan määrittely, soveltamisalaan kuuluvat aineistoteemat (I–III), paikkatietoaineistoja ja -palveluja kuvaavia tietoa eli metatietoa koskevat velvoitteet, tietojen saatavuuden rajoittamisen perusteet ja sidosryhmäyhteistyön organisointi. Lisäksi direktiivin 4 artiklan 7 kohtaa ja 22 artiklaa muutettaisiin siten, että komissio voisi käyttää siirrettyä säädösvaltaa aineistoteemoja koskevien liitteiden I–III kuvausten määrittelyssä teknologisten ja taloudellisten muutosten pohjalta.

4 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi joidenkin vaatimusten yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi jättepuitedirektiivissä, teollisuuspäästädirektiivissä ja sen muutosdirektiivissä sekä keskisuuria polttolaitoksia koskevaa direktiivissä (COM(2025) 986 final) oikeusperustana on SEUT 192 artiklan 1 kohta (ympäristö).

Ehdotuksen yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi akkuja ja paristoja ja jäteakkuja ja -jäteparistoja koskevassa asetuksessa ja päästöportaaliasetuksessa (COM (2025) 981 final) oikeusperustana on käytetty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 192 artiklan 1 kohtaa ja SEUT 114 artiklaa (sisämarkkinat).

Ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä akkujen ja paristojen ja jäteakkujen ja -paristojen sekä pakkaus- ja pakkausjätteiden laajennetussa tuottajavastuussa (COM (2025) 982 final) oikeusperustana on SEUT 192 artiklan 1 kohta (ympäristö) ja SEUT 114 artikla (sisämarkkinat).

Ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi valtuutetun edustajan nimeämistä koskevien sääntöjen soveltamisen keskeyttämisestä jätteen, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ja kertakäyttöisen muovijätteen laajennetussa tuottajavastuussa (COM(2025) 983 final) oikeusperustana on SEUT 192 artiklan 1 kohta (ympäristö).

Ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaatimusten yksinkertaistamiseksi paikkatietoinfrastruktuurin perustamista koskevassa INSPIRE-direktiivissä (COM(2025) 985 final) oikeusperustana on SEUT 192 artiklan 1 kohta (ympäristö).

Kaikkien direktiivi- ja asetusehdotusten oikeusperustana on käytetty (SEUT) 192 artikla 1 kohtaa (ympäristö), jonka nojalla Euroopan parlamentti ja neuvosto noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä.

Ehdotusten (COM(2025) 981 final ja COM(2025) 982 final) oikeusperustana on SEUT 192 artiklan 1 kohdan (ympäristö) lisäksi käytetty SEUT 114 artiklaa (sisämarkkinat), jonka nojalla Euroopan parlamentti ja neuvosto toteuttavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat toimenpiteet jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä. Valitut oikeusperustat noudattavat ehdotuksella muutettavaksi ehdotettujen säädösten oikeusperustaa. Akkuasetuksen oikeusperusta on SEUT 114 artiklan ja SEUT 192 artiklan 1 kohta 54–76 artikloiden osalta. Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen oikeusperusta on SEUT 114 artikla.

EU-tuomioistuimien on vakiintuneesti katsonut, että säädös voidaan hyväksyä SEUT 114 artiklan perusteella ainoastaan, mikäli siitä ilmenee objektiivisesti ja tosiasiallisesti, että sen tarkoituksena on sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevien edellytysten parantaminen. Mikäli tämä edellytys täyttyy, antaa SEUT 114 artikla unionin lainsäätäjälle laajan harkintavallan kulloinkin tarvittavien lähentämis- ja yhdenmukaistamistoimenpiteiden valinnassa. Niihin voi sisältyä myös muita toimenpiteitä kuin jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen harmonisointia.

EU-tuomioistuimien on vakiintuneesti katsonut, että unionin lainsäätäjän olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä aina käyttämään vain yhtä oikeusperustaa. Kahden tai useamman rinnakkaisen oikeusperustan käyttäminen on poikkeuksellinen ratkaisu. Se on EU-tuomioistuimien mukaan mahdollista silloin, kun on kyse toimesta, jolla on useampi samanaikainen tarkoitus tai sillä on useita osatekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista mikään ei ole toiseen nähden toisarvoinen ja välillinen. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan akkuasetusta sekä pakkaus- ja pakkausjäteasetusta koskevissa ehdotuksissa on kyse tällaisesta tilanteesta.

Lisäksi useamman oikeusperustan käyttäminen edellyttää aina sitä, että ne ovat keskenään yhteensopivia. SEUT 192 artiklan 1 kohdan ja 114 artiklan nojalla noudatetaan samaa käsittelymenettelyä ja samaa äänestysääntöä neuvostossa, joten tästä näkökulmasta kyseisten oikeusperustojen yhdistäminen on ongelmaton.

Huomionarvoista on myös se, että akkuasetuksen ja pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen muutosehdotuksen johdanto-osassa (5 perustelukappale) on nimenomaisesti määritelty kumpaankin eri oikeusperustaan liittyvät säännökset.

Valtioneuvosto pitää kaikkien ehdotusten oikeusperustoja asianmukaisena.

Ehdotetuilla muutoksilla olemassa olevaan lainsäädäntöön ei katsota olevan vaikutuksia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamiseen. Ehdotukset koskevat voimassa olevan lainsäädännön muuttamista eikä sitovaa EU-lainsäädäntöä voida muuttaa jäsenvaltioiden tasolla.

Komissio perustelee ehdotuksen COM(2025) 986 final olevan toissijaisuusperiaatteen mukainen sillä, jätedirektiivillä asetetaan yhteiset säännöt ja kaikkialla unionissa tarvitaan lähestymistapoja sen varmistamiseksi, että jätteistä huolehditaan yhdenmukaisesti ja että materiaalit uudelleenkäytetään ja kierrätetään samalla tavalla, jotta markkinat voivat toimia tehokkaasti. Siksi jätteitä koskevien sääntöjen muutoksiin on puututtava myös unionin tasolla.

Teollisuuden päästöjä ja keskisuuria polttolaitoksia koskevien direktiivien osalta komissio katsoo, että jäsenmailla on erilaisia käytäntöjä ilmaan, veteen tai maaperään kohdistuvien päästöjen hallinnassa ja yhteinen integroitu lähestymistapa on tarpeen, jotta vältetään ympäristön pilaantumisen siirtyminen yhdeltä ympäristömedialta toiseen tai jäsenvaltiosta toiseen. Tällainen lähestymistapa edistää myös tasapuolisten toimintaedellytysten luomista unionissa yhdenmukaistamalla teollisuuslaitoksia koskevat ympäristönsuojeluvaatimukset ja reilu kilpailu teollisuuden toiminnassa.

Komissio perustelee ehdotuksen COM(2025) 981 final olevan toissijaisuusperiaatteen mukainen sillä mm. akkuasetuksen osalta sillä, että asetuksen tarkistaminen on tarpeen, jotta otetaan huomioon akkujen strateginen rooli globaalissa siirtymässä kohti hiilestä irtautumista, tarvetta luoda toimivat sisämarkkinat ja välttää markkinoiden vääristyminen. Päästöportaaliasetuksen osalta komissio katsoo, että unionin tason toimet olivat tarpeen portaalin luomiseksi raportointia varten ja yhtenäinen lähestymistapa kaikissa jäsenvaltioissa tehostaa raportointia.

Komissio perustelee ehdotuksen COM(2025) 982 final olevan toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska akkuasetuksessa vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat paristojen kestävyyttä, suorituskykyä, turvallisuutta, keräystä, kierrätystä ja toissijaista käyttöä sekä tietoja paristoista loppukäyttäjille ja talouden toimijoille. Asetuksen säännösten soveltamisen keskeyttäminen on komission mukaan myös toissijaisuusperiaatteen perusteella perusteltua. Komissio viittaa myös siihen, että pirstaleiset säännöt ja epämääräiset vaatimukset aiheuttavat epävarmuutta ja lisäkustannuksia talouden toimijoille.

Komissio perustelee ehdotuksen COM(2025) 983 final olevan toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska jätepuitedirektiivin osalta kaikkialla unionissa tarvitaan yhteisiä sääntöjä ja lähestymistapoja sen varmistamiseksi, että jätteistä huolehditaan yhdenmukaisesti ja että materiaalit käytetään uudelleen ja kierrätetään samalla tavalla, jotta markkinat voivat toimia tehokkaasti. Siksi jätteitä koskevien sääntöjen muutoksiin on puututtava myös unionin tasolla. SUP-direktiivin osalta komissio katsoo, että roskaantuminen ei kunnioita valtioiden rajoja, ja yhdestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa roskaa on toisen jäsenvaltion merissä ja rannoilla. Lisäksi roskaantumiseen puuttumiseksi tarvittavien toimenpiteiden on oltava johdonmukaisia, jotta voidaan estää tiettyjen tuotteiden markkinoiden toiminnan pirstoutuminen. SER-direktiivin osalta komissio katsoo, että sähkö- ja elektroniikkaromu on hyödyke, joka voi ylittää valtioiden rajat ja toimii yhä enemmän kiertotalouden kehittyessä. Kaikkialla unionissa tarvitaan yhteisiä sääntöjä ja lähestymistapoja sen varmistamiseksi, että sähkö- ja elektroniikkaromua hallinnoidaan yhdenmukaisesti ja että materiaalit käytetään uudelleen ja kierrätetään samalla tavalla markkinoiden tehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

Komissio perustelee ehdotuksen COM(2025) 985 final olevan toissijaisuusperiaatteen mukainen sillä, velvoite perustaa jäsenvaltioiden perustamiin ja käyttämiin infrastruktuureihin perustuva eurooppalainen paikkatietoinfrastruktuuri on asetettu unionin oikeudessa. Näin ollen asiaan liittyviä velvoitteita yksinkertaistetaan komission mukaan parhaiten EU:n tasolla oikeusvarmuuden ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

Suhteellisuusperiaatteen osalta komissio katsoo, että ehdotuksilla ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kiertotalouden sääntelyn osalta komissio katsoo, että ehdotuksilla otettaisiin käyttöön vaihtoehtoisia keinoja, joilla voidaan saavuttaa poliittiset tavoitteet siitä, että jätetuotteet käsitellään asianmukaisesti niiden käyttöiän päätyttyä. INSPIRE-direktiivin osalta komissio katsoo, että ehdotuksen tavoitteena on yksinkertaistaa oikeudellista kehystä muuttamalla nykyisiä vaatimuksia, joilla pyritään vähentämään kuormitusta poistamalla tai muuttamalla säännöksiä, jotka ovat osoittautuneet liian määrääviksi

tai päällekkäisiksi ja jotka eivät vaikuta laajemman poliittisen tavoitteen sisältöön. Komissio katsoo teollisuuden päästölainsäädännön osalta, että ehdotetut muutokset ovat rajallisia määrällisesti ja kohdentumisen osalta, joten ne eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoiteltujen tavoitteiden kannalta.

Valtioneuvosto pitää ehdotuksia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisina.

5 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksista vaikutusten arviointia. Seuraavassa on esitetty alustavia arviointoja ehdotuksien vaikutuksista Suomessa siltä osin kuin vaikutuksia on tässä vaiheessa mahdollista arvioida.

5.1 Teollisuuspäästödirektiivin, keskisuuria polttolaitoksia ja päästöportaaliasetusta koskevat ehdotukset

Lainsäädännölliset vaikutukset

Teollisuuspäästödirektiivin muutokset koskevat pääosin muutosdirektiivin muutoksia, joiden kansallinen täytäntöönpano on kesken. Mikäli muutoksista saadaan riittävä varmuus hyvissä ajoin ennen muutosdirektiivin kansallisen täytäntöönpanon määräaikaan 1.7.2026, on ne mahdollista laittaa täytäntöön muutosdirektiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä. Jos tämä ei olisi aikataulusyistä mahdollista, muutokset tulisi laittaa täytäntöön ympäristönsuojelulakia (527/2014) muuttamalla. Polttolaitoksia koskevat muutokset laitettaisiin täytäntöön muuttamalla valtioneuvoston asetusta suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta (936/2014) ja valtioneuvoston asetusta keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017). Päästöportaaliasetukseen ehdotetut muutokset eivät johtaisi muutoksiin kansallisessa lainsäädännössä.

Ympäristövaikutukset

Komissio ei ole arvioinut ehdotusten ympäristövaikutuksia. Kansallisesti voidaan kuitenkin arvioida, että ehdotetut muutokset eivät nyky muodossaan johtaisi merkittäviin muutoksiin direktiivien ja asetuksen soveltamisalan ympäristövaikutuksissa. Teollisuuslaitosten kemikaali-inventaariosta, kemikaalien käytön riskien hallinnasta ja kemikaalien korvaamisesta on nykyisin annettu vaatimuksia toimialakohtaisissa parhaan käytökelpoisen tekniikan päätelmissä. Mikäli ehdotus johtaisi siihen, että näitä vaatimuksia ei voitaisi jatkossa antaa myöskään toimialakohtaisissa päätelmissä, ehdotus voisi lisätä kemikaalien käytön haitallisia ympäristövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

Teollisuuspäästödirektiivin ehdotetut muutokset ovat pääosin sellaisia, jotka on lisätty direktiivin muutosdirektiivissä. Näiden osalta muutokset vähentävät jossain määrin muutosdirektiivin täytäntöönpanon kautta tulevia lisäkustannuksia. Ympäristöjärjestelmien osalta kustannuksia pienentää merkittävästi ulkoisen auditoinnin vaatimuksen poistaminen. Tällä on vaikutusta nimenomaan niiden teollisuuslaitosten osalta, joilla ei tällä hetkellä käytössä ulkoisesti auditoitua ympäristöjärjestelmää. Suomen ympäristökeskus on arvioinut muutosdirektiivin täytäntöönpanoa tukevassa vaikutustenarvioinnissa, että tällä hetkellä noin 80 % direktiivin soveltamisalassa olevista teollisuuslaitoksista on käytössä ympäristöjärjestelmä. Muut ympäristöjärjestelmiä koskevat muutokset käytännössä antavat enemmän joustavuutta järjestelmän käyttöönottoon niillä laitoksilla, joilla ei järjestelmää vielä

ole käytössä ja pienentävät tätä kautta taloudellisia vaikutuksia. Ympäristöjärjestelmän yhteenvetotietoja koskevan julkaisuvelvoitteen sisältöä täsmentävän täytäntöönpanopäätöksen arvioidaan lisäävän täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia, koska julkaistavista tiedoista tulisi päättää erikseen jokaisen laitoksen osalta. Nämä lisäkustannukset voidaan kuitenkin tarvittaessa välttää toteuttamalla kaikille laitoksilla käyttöön otettava julkaisupohja kansallisesti.

Soveltamisalamuutoksien osalta rauta- ja terästeollisuuden määritelmän muuttamisella ei ole vaikutuksia Suomen kolmen rauta- ja terästehtaan luvanvaraisuuteen. Eläinsuojien soveltamisalan määrittämiseen tehtävät muutokset ovat vähäisiä ja koskettavat joitakin yksittäisiä eläinsuojia Suomessa. Suomen ympäristökeskus on arvioinut, että muutosdirektiivin soveltamisalassa olisi nykyisin noin 400 eläinsuojaa. Luonnonmukaista kasvatustoimintaa toteuttavat siipikarjatilat ovat tyypillisesti pienempiä tiloja ja vain jotkin yksittäiset siipikarjatilat jäisivät ehdotuksen takia pois muutosdirektiivin soveltamistalasta.

Päästöportaaliasetukseen ehdotetut muutokset pienentäisivät jonkin verran eläinsuojien ja kalankasvattamoiden raportoinnin kustannuksia.

Keskisuurten polttolaitosten direktiivin liitteen III muutoksella lievennettäisiin yli 20 megawatin vähän käyvilta polttomoottoreilta edellytettävää päästömittaustiheyttä. Muutos vähentäisi päästömittausten toteuttamisesta ja niistä raportoinnista toiminnanharjoittajille aiheutuvia kustannuksia. Vähän käyviä polttomoottoreita käytetään varavoiman tuotantoon esimerkiksi datakeskuksilla.

5.2 Akkuasetusta koskevat ehdotukset

Lainsäädännölliset vaikutukset

Akkuasetukseen ehdotetut yksittäiset muutokset olisivat suoraan sovellettavia eivätkä johtaisi muutoksiin kansallisessa lainsäädännössä. Ehdotusten tavoite on selkeyttää akkuasetuksen määritelmiä ja tuotevaatimuksia.

Ympäristövaikutukset

Komissio ei ole arvioinut ehdotuksen ympäristövaikutuksia. Kansallisesti voidaan arvioida, että tuottajan määritelmän ja erityistä huolta aiheuttavien aineiden merkintöjen selkeyttäminen ovat tarpeellisia selvennyksiä akkualan toimijoille ja viranomaisille ja vaikuttavat myönteisesti ympäristönsuojelun tasoon. Yleisesti sillä, että kevyiden liikkumisvälineiden akut ovat korjattavia, on myönteisiä ympäristövaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

Komissio arvioi ehdotuksessaan, että akkuasetusta koskevien muutosehdotuksen hyöty tulisi säädöstekstin selkeyttämisestä tuottajan oikeudellista määritelmää koskien, turvallisuuden ja korjattavuuden oikean tasapainon varmistamisesta kevyiden liikkumisvälineiden akkujen osalta sekä erityistä huolta aiheuttavien aineiden merkintöjen selkeyttämisestä.

5.3 Tuottajavastuun valtuutetun edustajan nimeämisvelvollisuutta koskevat ehdotukset (jätepuitedirektiivi, sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskeva direktiivi, tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä annettu direktiivi, akkuasetus ja pakkaus- ja pakkausjäteasetus)

Lainsäädännölliset vaikutukset

Laajennettua tuottajavastuuta koskevat EU-säädökset mukaan lukien valtuutetun edustajan nimeämisvelvollisuus on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä jätelaila ja sen nojalla annetuilla asetuksilla. Akkuasetus ja pakkausasetus ovat sellaisenaan voimassa olevaa sääntelyä, jotka kuitenkin edellyttävät tietyiltä osin kansallista lisäsääntelyä. Ehdotetut muutokset tulisi siten panna täytäntöön muuttamalla jätelakia ja sen nojalla annettuja valtioneuvoston asetuksia. Jäsenvaltioilla olisi kuitenkin mahdollista säätää ympäristöperusteisesti kansallisesti tiukempia vaatimuksia direktiivillä säädettyjen tuoteryhmien (tekstiilituotteet, sähkö- ja elektroniikkalaitteet sekä tietyt muovituotteet) osalta ja edellyttää valtuutetun edustajan nimeämistä.

Ympäristövaikutukset

Ehdotuksilla ei muutettaisi varsinaisia tuottajavastuuta koskevia vaatimuksia, joten komissio arvioi, että niillä ei olisi vaikutuksia ympäristöön. Mikäli valtuutetun edustajan nimeämistä koskevan velvollisuuden poisto kuitenkin vaikeuttaisi valvonnan toteuttamista, voisi vapaamatkustus lisääntyä ja tuottajavastuuvetoiteiden täytäntöönpano heikentyä.

Suomen tuottajavastuulainsäädännön mukaan kaikkien tuottajien on pääsääntöisesti liityttävä sellaiseen tuottajayhteisöön, joka on hyväksytty tuottajavastuurekisteriin. Suomessa ei tällä hetkellä ole yksittäisiä tuottajia, jotka olisivat itse suoraan liittyneet tuottajavastuurekisteriin.

Tuottajavastuun valvova viranomainen katsoo, että ehdotuksella ei olisi merkittävää vaikutusta varsinaiseen vapaamatkustajuuden valvontaan, joka kohdistuu pääosin tilanteisiin ennen kuin valtuutettu edustaja on asetettu. Ehdotus saattaisi jossain määrin heikentää jo rekisterissä olevien, toisessa valtiossa sijaitsevien tuottajien valvontaa. Se vaikeuttaisi esimerkiksi virallista tiedoksiantoa, kun tuottaja sijaitsee eri valtiossa, jossa valvovalla viranomaisella ei ole toimivaltaa.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella kevennettäisiin yritysten hallinnollista taakkaa antamalla tuottajille mahdollisuus valita, nimeävätkö ne tuottajavastuunsa hoitamiseen valtuutetun edustajan niissä jäsenvaltioissa, joissa ne saattavat tuotteita saataville suoraan loppukäyttäjälle vai täyttävätkö ne velvollisuutensa itse kussakin jäsenvaltiossa. Valtuutetun edustajan aiheuttamiin kustannuksiin voi vaikuttaa erot kansallisen rekistereiden perimissä maksuissa sekä kulut valtuutetun edustajan palveluista, jotka ovat osa yksityistä sopimusta. Yksittäisten yritysten palkkiot valtuutetun edustajan nimeämisestä vaihtelevat komission epävarmojen taustatietojen perusteella useista sadoista euroista useisiin tuhansiin euroihin.

Yritykset voisivat jatkossa valita, hoitavatko ne tehtävät itse vai maksavatko valtuutetulle edustajalle hallinnollisista velvoitteista, kuten palvelutuotannosta ja vastuunotosta. On kuitenkin yrityskohtaista vähenisikö yrityksen hallinnollinen taakka valtuutetusta edustajasta luopumalla. Osa yrityksistä voi kokea, että velvoitteet eri jäsenvaltioissa on helpompi hoitaa valtuutetun edustajan avulla. Yritys voi esimerkiksi hoitaa valtuutetun edustajan kautta kaikkia myymiään tuoteryhmiään koskevat tuottajavastuualat keskitetysti sen sijaan, että se itse joutuisi perehtymään kunkin eri jäsenvaltion säädöksiin ja tuottajavastuujärjestelmiin jokaisen tuottajavastuualan osalta kaikissa jäsenvaltiossa, joihin myyvät tuotteitaan suoraan loppukäyttäjille. Esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkalaitteiden etämyyjän täytyy näiden laitteiden tuottajavastuun lisäksi vastata pääsääntöisesti myös laitteissa olevien paristojen tai akkujen ja tuotteiden pakkaamiseen käytettyjen pakkausten tuottajavastuuvetoiteiden hoitamisesta.

Ehdotuksella arvellaan koituvan taloudellista säästöä tietyille yrityksille, kun ne voivat hoitaa tuottajavastuuvelvoitteensa itse toisessa jäsenvaltiossa sen sijaan, että ne joutuisivat maksamaan valtuutetulle edustajalle velvoitteiden hoitamisesta. Maksujen arviointeihin liittyy suuria epävarmuuksia, mutta komissio arvioi yrityksen nettosäästöksi 20 % valtuutetun edustajan kustannuksista. Tämän perusteella komissio arvioi hyötyjen olevan 300 miljoonaa euroa vuodessa.

Suomessa 695 etämyyjää on nimennyt valtuutetun edustajan hoitamaan tuottajavastuuvelvoitteensa. Valtuutettuina edustajina toiminut pääasiassa tuottajayhteisöjen palveluyhtiöt, jotka liittyvät kyseiseen tuottajayhteisöön etämyyjän puolesta. Lisäksi 8 etämyyjää on valtuuttanut tuottajayhteisön valtuutetuksi edustajakseen. Tuottajayhteisöihin on lisäksi liittynyt suoraan 436 etämyyjää niillä tuottajavastuualoilla, joilta ei toistaiseksi ole edellytetty etämyyjän nimeämistä. Nämä ovat pääasiassa renkaiden, pakkausten tai paristojen ja akkujen etämyyjä. EU:n uusi lainsäädäntö ei enää mahdollistaisi etämyyjän liittymistä suoraan tuottajayhteisöön, vaan edellyttäisi jatkossa valtuutetun edustajan nimeämistä myös akkujen ja paristojen, pakkausten sekä tekstiilituotteiden osalta. Ehdotus vähentäisi hallinnollista taakkaa näissä tuoteryhmissä niiden etämyyjien osalta, jotka ovat jo aiemmin itse liittyneet suoraan tuottajayhteisöön, eikä niiden tarvitsisi nimetä erikseen valtuutettua edustajaa.

5.4 Jätepuitedirektiiviä koskevat ehdotukset

Lainsäädännölliset vaikutukset

Jätepuitedirektiivi on pääsääntöisesti saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä jätelailla (646/2011) ja sen nojalla annetuilla asetuksilla. Esineen toimittajan velvollisuus ilmoittaa tiedot esineen sisältämästä erityistä huolta aiheuttavasta aineesta SCIP-tietokantaan on kuitenkin saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä kemikaalilailla (599/2013). Ehdotetut muutokset jätepuitedirektiivin tulisi siten panna täytäntöön muuttamalla jäte- ja kemikaalilakia.

Ympäristövaikutukset

Komissio ei ole arvioinut ehdotuksessaan jätepuitedirektiivin muutosehdotusten suoria ympäristövaikutuksia. Komissio toteaa, että esineen sisältämien erityistä huolta aiheuttavien aineiden ilmoittaminen SCIP-tietokantaan ei ole ollut tehokas tapa tiedottaa kierrättäjille tuotteiden sisältämistä haitallisista aineista, ja se on aiheuttanut huomattavia hallinnollisia kustannuksia yrityksille. Kansalliset kokemukset SCIP-tietokannasta ovat hyvin samansuuntaisia. Komissio arvioi, että EU:n kemikaalilainsäädännöllä ja digitaalisilla tuotepasseilla voidaan täyttää tietotarpeita tuotteiden sisältämistä haitallisista aineista.

Taloudelliset vaikutukset

Komissio arvioi ehdotuksessaan, että jätepuitedirektiivin muutosehdotuksista esineen toimittajan SCIP-rekisteröintiä koskevan velvoitteen lakkauttaminen toisi yrityksille arvioilta 225 miljoonan euron säästöt vuosittain. Säästöjä tulisi myös Euroopan kemikaalivirastolle, joka ylläpitää SCIP-tietokantaa. Komissio arvioi, että tuottajavastuutietojen yhdenmukainen raportointitiheys vähentäisi yritysten hallinnollista rasitusta, erityisesti niiden tuottajien, jotka myyvät tuotteita useissa jäsenvaltioissa, mikä voisi vaikuttaa myönteisesti sisämarkkinoiden toimintaan. Siitä, että komissiolta poistetaan velvollisuus laatia jätteen synnyn ehkäisemistä koskevia indikaattoreita, arvioidaan syntyvän kansallisille viranomaisille kustannussäästöjä, ja samalla vältetään mahdolliset päällekkäisyydet indikaattoreissa.

5.5 INSPIRE-direktiiviä koskevat ehdotukset

Lainsäädännölliset vaikutukset

INSPIRE-direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä lailla paikkatietoinfrastruktuurista (421/2009) ja valtioneuvoston asetuksella paikkatietoinfrastruktuurista (725/2009). Kun INSPIRE-direktiivin muutosehdotus on virallisesti julkaistu, on muutosehdotuksessa esitetty 12 kuukautta aikaa saattaa muutosehdotus kansalliseen lainsäädäntöön. INSPIRE-direktiivin muutosehdotuksessa poistettaisiin ja muutettaisiin huomattavan suuri määrä artikloja, joita vastaavat säädökset tulee myös muuttaa kansallisessa lainsäädännössä. Poistaminen ja muutokset koskisivat arvion mukaan noin 50–60 % säännöksiä laissa paikkatietoinfrastruktuurissa. Kansallista sääntelyä kuitenkin tarvitaan jatkossakin, jotta direktiiviin jäljelle jäävät osat tulee huomioida lainsäädännössä. 12 kuukauden kansallisen täytäntöönpano riittävyttä on syytä arvioida huolellisesti, varsinkin jos muutoksen ulottuvat laajemmin kansalliseen lainsäädäntöön kuin pelkästään lakiin paikkatietoinfrastruktuurista. Muutosehdotuksen laajuus ja kytkeytyminen yleisempään datalainsäädäntöön voi aiheuttaa sen, että lainsäädännössä mainittuja hallinnollisia vastuita voidaan joutua tarkastelemaan uudelleen.

Taloudelliset vaikutukset

Komissio arvioi ehdotuksessaan, että direktiivimuutos toisi Euroopan laajuisesti keskimäärin noin 12 miljoonan euron vuotuiset säästöt (EU-27). Komission arvio perustuu siihen, että poistettaisiin erityiset soveltamisalaan kuuluvien paikkatietojen tiukat tekniset yhteentoimivuusvaatimukset ja tukeuduttaisiin moderneihin avoimiin paikkatietoteknologioihin. Huomattavaa on, että INSPIRE-toimeenpanossa on jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden sisäisesti tiedontuottajien välillä suurta hajontaa. Suomessa taloudellisten vaikutusten arviointi on haastavaa, koska suurin osa kustannuksista lienee syntynyt jo toimeenpanon aikana, kun INSPIRE-muotoisia tietoaineistoja on luotu. Muutosehdotuksen jälkeen tiedon tuottamisen ja jakamisen velvollisuus jatkuu ja on ollut jo aiemminkin rinnakkain voimassa olevan käytännön mukaisesti avoimen datan direktiivin ja arvokkaiden tietoaineistojen täytäntöönpanoasetuksen nojalla, mutta kevennetyin teknisin vaatimuksin. Suomessa toimeenpano on hajautettu soveltamisalaan kuuluville viranomaisille, joten mahdolliset säästöt hajautuvat laajalle ja ovat suhteellisen pieniä ja vaikeasti arvioitavia. Niihin tiedontuottajiin, joille INSPIRE-toimeenpanon viimeisin ja haastavin vaihe eli tietojen harmonisointi on jäänyt toteuttamatta, ei muutoksella liene suurta taloudellista vaikutusta.

Ympäristövaikutukset

Komissio ei ole arvioinut ehdotuksen ympäristövaikutuksia. Koska INSPIRE-direktiivissä on kyse ympäristöpolitiikkaa tukevasta paikkatietoinfrastruktuurista ja sen hallinnasta, ei ole kansallisesti nähtävissä suoria ympäristövaikutuksia.

Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

INSPIRE:n tekniset määrittelyt eivät ole laajentuneet soveltamisalaan kuuluvien aineistojen ulkopuolelle ja toisaalta kansainväliset avoimet paikkatietoja koskevat standardit ovat yleistyneet, joten INSPIRE-direktiivin muutoksen vaikutus yleiseen paikkatietojen yhteentoimivuuteen voidaan arvioida vähäiseksi. Jos ei olisi mitään paikkatietojen yhteentoimivuutta edistävää ohjausta, voi yhteentoimivuus pitkällä aikavälillä heikentyä.

INSPIRE-direktiivin tavoitteena on edistää ympäristötietojen löydettävyyttä ja käytettävyyttä tietojen haku-, lataus-, muunnos- ja katselupalvelujen avulla ja yhdenmukaisten verkkopalvelujen avulla. Muutoksessa nämä tietojen löydettävyyteen ja käytettävyyteen liittyvät artikkelit poistettaisiin. Mikäli direktiivimuutoksen perusteella nykyinen kansallinen paikkatietoaineistoja ja -palveluja kuvaavien tietojen hakupalvelu eli Paikkatietohakemisto ajettaisiin alas, voisi sillä olla negatiivisia seurauksia paikkatietojen löydettävyyteen ja yhteentoimivuuteen. Muutosehdotuksessa poistettaisiin INSPIRE-direktiivin mukaisten paikkatietoaineistojen katselupalvelujen tuottamisvelvoite, mutta tämä muutos ei koske muita paikkatietojen katselupalveluja.

Direktiivin muutosehdotus ei vaikuta tietojen avoimen saatavuuden rajoittamiseen ja perusteluihin.

6 Ehdotuksen suhde perustuslakiin sekä perus- ja ihmisoikeuksiin

Ehdotetuilla muutoksilla olemassa olevaan lainsäädäntöön ei katsota olevan perustuslaillisia vaikutuksia tai vaikutuksia perus- ja ihmisoikeuksiin. Voimassa olevan lainsäädännön osalta asiaa on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin teollisuuspäästädirektiiviä (U 50/2022 vp), keskisuurten polttolaitosten direktiiviä (U 13/2014 vp), päästöportaaliasetusta (U 51/2022 vp), akkuasetusta (U 7/2021 vp), pakkaus -ja pakkausjäteasetusta (U 110/2022 vp), sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EY muuttamisesta annettua direktiiviä (U 11/2023 vp), jättepuitedirektiivin 2008/98/EY muuttamisesta annettua direktiiviä (U 67/2023 vp), tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annettua direktiiviä (U 72/2018 vp) koskevissa U-kirjelmissä.

7 Ahvenanmaan toimivalta

Ehdotukset koskevat ympäristönsuojelua, joka Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 kohdan mukaan kuuluu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

8 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Direktiiviehdotus on esitelty neuvoston Antici Simplification -alatyöryhmässä 15.12.2025. Ehdotuksen käsittely on alkanut työryhmässä 19.1.2026.

Euroopan parlamentin käsittelyaikataulusta ei vielä ole tietoa.

9 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Valtioneuvoston U-kirjelmä on valmisteltu ympäristöministeriön johdolla yhdessä maa- ja metsätalousministeriön ja valtioneuvoston kanslian kanssa.

Ympäristö- (EU23), maatalous- ja elintarvike- (EU18), metsä- (EU14) sekä kilpailukykyjaostolta (EU8) lähetettiin 15.12.2025 komission ehdotukset ja pyydettiin kirjallisia kommentteja komission Omnibus VIII -ehdotuksista 9.1.2026 mennessä.

INSPIRE-ehdotus on esitelty Paikkatietoasiain neuvottelukunnalle 7.1.2026.

Luonnos valtioneuvoston kirjelmäksi on ollut ympäristöjaoston (EU23), maatalous- ja elintarvikejaoston (EU18) metsäjaoston (EU14) sekä kilpailukykyjaoston (EU8) kirjallisessa menettelyssä 21.–23.1.2026.

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 4.–5.2.2026.

10 Valtioneuvoston kanta

Suomen tavoitteena on parempi ja vähäisempi EU-sääntely (E 58/2023 vp). Suomi tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Suomi toimii määrätietoisesti kilpailukyvyllä haitallisen EU-sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja joustavoittamiseksi sekä kansallisten erityispiirteiden huomioimiseksi. Osana strategisen kilpailukyvyn vahvistamista toimien tavoitteena tulisi olla nykyistä ennustettavampi ja vakaampi yritysten toimintaympäristö (E 7/2025 vp). Valtioneuvosto pitää valitettavana, että ehdotuksista puuttuu vaikutusten arviointi.

10.1 Teollisuuspäästädirektiivin, päästöportaaliasetuksen ja keskisuurten polttolaitosten direktiivin muutokset

Valtioneuvosto voi pääosin tukea ehdotettuja muutoksia teollisuuspäästädirektiiviin, keskisuurien polttolaitosten direktiiviin ja päästöportaaliasetukseen. Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että tietyiltä osin ehdotettuja muutoksia olisi vielä tarpeen pyrkiä harkitsemaan uudelleen tai täsmentämään ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtioneuvosto voi tukea kemikaali-inventaariovaatimuksen poistamista kaikkia teollisuuslaitoksia koskevana vaatimuksina, mutta katsoo, että jatkossakin tulisi olla mahdollista antaa vastaavia määräyksiä teollisuuspäästädirektiivin alla annettavissa toimialakohtaisissa päätelmissä, jos tietyn toimialan kemikaalien käytöllä olisi merkittäviä ympäristövaikutuksia. Teollisuuslaitosten ympäristöjärjestelmien osalta tulisi harkita julkaistavia yhteenvetotietoja koskevan täytäntöönpanopäätöksen palauttamista tai muuta vastaavaa menettelyä, koska tämä päätös lisättiin muutosdirektiiviin nimenomaan hallinnollisen taakan pienentämiseksi ja vaatimuksen yhdenmukaistamiseksi EU:ssa.

Valtioneuvosto katsoo myös, että ehdotusta tulisi selkeyttää ympäristöjärjestelmän käyttöönoton aikataulun osalta, koska ehdotuksen yleinen viittaus 82 artiklan siirtymäsäännöksiin on liian yleisluontoinen ja mahdollistaisi useita eri tulkintoja siitä, koska järjestelmän tulisi olla käytössä. Valtioneuvosto tukee ehdotettuja muutoksia eläinsuojien soveltamisalaan ja katsoo tarkoituksenmukaiseksi, ettei emakosta vieroittamattomia porsaita otettaisi huomioon eläinyksikkölaskennassa. Selkeyden vuoksi olisi hyvä määritellä, etteivät emakoista vieroittamattomat porsaat kuulu eläinluokkaan ”muu sika”. Polttolaitoksia koskevia muutoksia tulisi osin selkeyttää ja varmistaa, että muutoksista mahdollisesti aiheutuva hallinnollinen taakka on oikeasuhtainen muutosten hyötyihin verrattuna.

Valtioneuvosto voi tarvittaessa tukea myös muita ehdotuksia teollisuuspäästädirektiivin, päästöportaaliasetuksen ja keskisuurten polttolaitosten direktiivin muuttamiseksi, jos näillä tosiasiallisesti vähennetään yritysten ja viranomaisten hallinnollista taakkaa niin, että ehdotuksilla ei kuitenkaan heikennetä ympäristönsuojelun tasoa.

10.2 Akkuasetusta koskevat muutokset

Valtioneuvosto suhtautuu pääosin myönteisesti akkuasetuksen yksittäisiin muutosehdotuksiin. Akuissa ja paristoissa huolta aiheuttavien aineiden tarkempi määrittely REACH-asetuksen erityistä huolta aiheuttavan aineen kriteeristön perusteella on kannatettava. Tuottajan määritelmän täsmentämisen osalta olisi kuitenkin vielä tarkasteltava määritelmän muutoksen yhteensopivuutta sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajan määritelmään.

10.3 Etämyyjän valtuutetun edustajan nimeämisen keskeyttäminen

Valtioneuvoston mielestä on erittäin tärkeää varmistaa, että ehdotuksella ei heikennetä etämyyntiin liittyvää tuottajavastuun valvontaa, jotta ehdotus ei johda vapaamatkustuksen lisääntymiseen ja kotimaisen elinkeinoelämän kilpailukyvyyn heikkenemiseen.

Valtioneuvosto tukee ehdotusta jättää yrityksille myös vaihtoehtoinen mahdollisuus hoitaa tuottajavastuuvälvoitteensa toisessa jäsenvaltiossa valtuutetun edustajan välityksellä, jolloin jo tehdyt sopimukset valtuutetun edustajan nimeämisestä voivat säilyä. Tämä mahdollisuus olisi syytä ilmaista selkeästi säädöksissä.

Valtioneuvosto katsoo, että valtuutettua edustajaa koskevan vaatimuksen poistamisen vaikutukset valvovan viranomaisen toimintaan tulisi arvioida tarkemmin, mukaan lukien ehdotuksen vaikutukset jäsenvaltioiden valvovien viranomaisten välisen virka-avun antamiseen ja valvovan viranomaisen toimintaedellytyksiin toisessa jäsenvaltiossa sijaisevien etämyyjien tuottajavastuuvälvoitteiden valvonnassa.

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti uusiin toimenpide-ehdotuksiin, joilla voidaan edistää etäkaupan tuottajavastuuvälvoitteiden hoitamista ja vähentää siihen liittyvää vapaamatkustamista ja siten osaltaan vähentää myös verkkokaupan kasvusta aiheutuvaa kilpailukyvyyn heikentymistä.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltiot voisivat jatkossakin edellyttää valtuutetun edustajan nimeämistä kolmansiin maihin sijoittautuvilta etämyyjiltä tai varmistaa vaihtoehtoisin keinoin kolmansiin maihin sijoittautuneiden tuottajien jäljitettävyyden ja tuottajavastuuvälvoitteiden täytäntöönpanon.

Valtioneuvosto kannattaa ehdotusta, että jäsenvaltiot voisivat myös vaihtoehtoisin keinoin varmistaa kolmansissa maissa sijaitsevien akkujen etämyyjien jäljitettävyyden ja tuottajavastuun toimeenpanon valtuutetun edustajan nimeämisvelvoitteen sijasta.

10.4 Jätepuitedirektiiviä koskevat muutokset

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti jätepuitedirektiiviä koskeviin muutosehdotuksiin. Erityisesti ehdotus esineen toimittajan velvollisuudesta toimittaa tietoja SCIP-tietokantaan lakkauttamisesta on erittäin kannatettava, sillä se on aiheuttanut runsaasti hallinnollista taakkaa yrityksille esineen toimitusketjussa.

10.5 INSPIRE-direktiivin muutokset

Valtioneuvosto voi tukea ehdotettuja muutoksia INSPIRE-direktiiviin. Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että tietyiltä osin ehdotelluja muutoksia tulisi täsmentää ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtioneuvosto toteaa, että INSPIRE-direktiivin tavoitteisiin liittyvä toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi. Ehdotuksen yleiset tavoitteet yksinkertaistamiseksi poistamalla direktiivin vanhentuneet tekniset vaatimukset ja päällekkäisyydet muun EU-datasääntelyn kanssa ovat kannatettavia, edellyttäen että samoihin tietojen yhteentoimivuuden edistämisen tavoitteisiin päästään myös muilla säädösrakenteilla. Muutoksilla saataneen aikaiseksi tarkoituksenmukaiset seuraukset direktiivin toimeenpanon yksinkertaistamiseksi ja päällekkäisyyksien poistamiseksi. Kansallisten raportointivelvoitteiden keventäminen ja virtaviivaistaminen on kannatettavaa.

Valtioneuvosto tukee komission ehdotusta siitä, että paikkatietoaineistoja ja -palveluja kuvailevien tietojen eli metatietojen kerääminen on edelleen tarpeellista mm. EU:n datastrategian tavoitteiden kannalta esimerkiksi tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien osalta. Voimassa olevan direktiivin 13 artiklassa säädetään jäsenvaltioille mahdollisuus rajoittaa soveltamisalaan kuuluvien paikkatietoaineistojen ja -palvelujen julkista saatavuutta, jos tällainen saatavuus vaikuttaisi haitallisesti kansainvälisiin suhteisiin, yleiseen turvallisuuteen tai maanpuolustukseen. Suomen erityinen geopoliittinen asema ja nykyinen turvallisuustilanne tulee ottaa huomioon siten, että ei millään tavalla heikennetä tarvittavia mahdollisuuksia tehdä myös maakohtaisia ratkaisuja paikkatietoaineistojen jakelun suhteen. Valtioneuvosto tukee sitä, että 13 artikla säilytetään nykyisellään, koska se mahdollistaa perustellun paikkatietojen ja metatietojen avoimuuden rajoittamisen jatkossakin, mutta artiklan 1 kohdassa tulee kiinnittää huomioita siihen, että tietojen saatavuuden rajoittaminen koskee myös metatietoja voimassa olevan direktiivin mukaisesti. Valtioneuvosto katsoo, että kansallisen liikkumavaran osalta on järkevää ja tarkoituksenmukaista, että sääntely säilyisi jatkossakin minimitason asettavana, missä olennaista on, että ehdotetut muutokset eivät kaventaisi tietojen saatavuutta turvallisuuskäyttökohtien perusteella rajoitettavaa kansallista liikkumavaraa.